

PALOKUNTATOIMINNAN TILA JA -TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Joel Kauppinen

Palokuntalaisten syysopintopäivät 1.10.2022

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

KAAPPISEN ELÄMÄKERTA

Kun täkäläinen historioitsija on käyttänyt tätä iilaistä murretta hlvattomasti, niin nyppä sei justiisa käykkään, van häätyypi lainata savua, eikä mittään palonsavua vaan sitä savommurretta ja tehtävä Kauppisesta Kaappinen, iilaisttään kumminki Jojeli vaan eli palokuntanuori Jojeli Kaappinen alias Joel Kauppinen, syntyyvuosi 1983.

Jojeli kertoo, että sattuma siinä korijas satuaan, ku palokunta hänekki nappas. Se tapahtu silleen, että kö mää kattelin parin kaverin kans siinä sen vanahan laitoksen törmältä kö ne tuli takas asemalle. Joku kysäs, tekiskö mieli liittyä palokuntanuoriin. Nimen annon ja heti seuraavana maanantaina oltiin harijotuksisa mukana.

Olin 9-vuotijas sillon ko liityn, seuli vuosi 1992.

Täkäläinen poika toteaa, ettei ollut Joel iällä pilattu. Semmonen loppi mitä ennen iilaiset pojat uittoon vääräksi päästessään.

Alla on Joelin ottamasta semmonen valokuvaa, jota on...

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:9

Kuka auttaa harvaan asutuilla alueilla ja maaseudulla?

Lisää ymmärrystä ja ratkaisuja pelastustoimelle

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO

SAMMUVA, KYTEVÄÄ VAI LIEKEHTIVÄÄ?

Sopimuspalokuntatoiminnan vaihtoehtoiset
tulevaisuuskuvat vuoteen 2035

Kuva: H.Nissinen

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:5

Pelastustoimen ja siviilivalmiuden suorituskyky ja suunnitteluperusteet -hanke

Yhteenvetoraportti

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2020:18

Pelastustoimen ja siviilivalmiuden toimintaympäristöanalyysi

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:14

Pelastustoimen väestökysely ja -segmentointi

Pelastustoimen ja siviilivalmiuden suorituskyky ja suunnitteluperusteet -hankkeen loppuraportin osajulkaisu

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2020:19

Media pelastustoimen toimintaympäristön osana

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:6

Onnettomuusennusteiden hyödyntäminen pelastustoimessa

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:8

Asiakkuustyö ja asiakasymmärrys pelastustoimessa

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:10

Pelastustoiminnan suorituskykyvaatimukset

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:13

Ennakoiva talous- ja henkilöstösuunnittelu – pelastustoimen suorituskyvyn perusta

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:7

Pelastustoimen tietoperustan päivittäminen ja uudistaminen

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:9

Kuka auttaa harvaan asutuilla alueilla ja maaseudulla?

Lisää ymmärrystä ja ratkaisuja pelastustoimelle

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:11

Onnettomuuksien ehkäisyn suorituskyky suhteessa suorituskykyvaatimuksiin

Sisäministeriö
interministeriet

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisuja 2022:12

Pelastustoimen rooli alueellisen varautumisen yhteistyössä ja väestönsuojelun suorituskyvyt

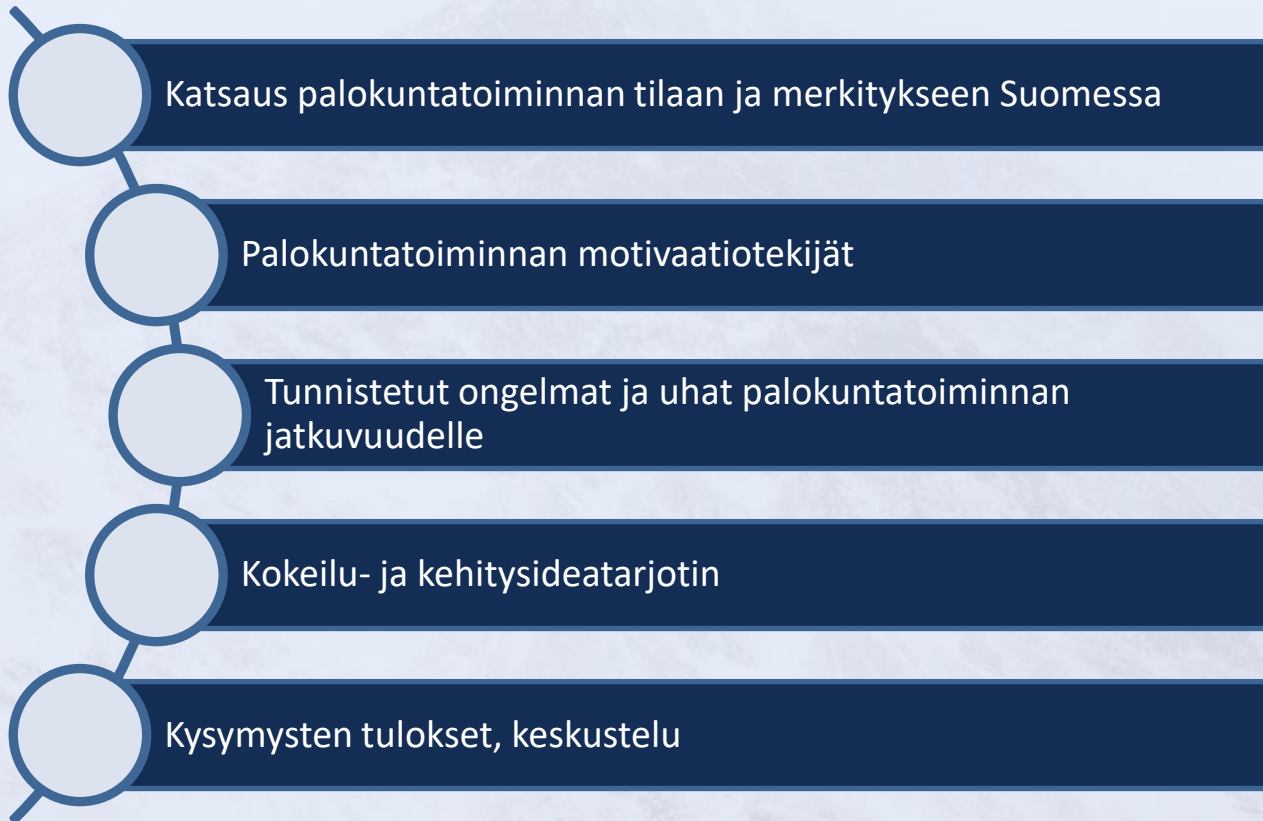
Tausta

- Pelastustoimen uudistamishanke 2016-2018
- Marinin hallitusohjelma: ”pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan suorituskyky ja voimavarat varmistetaan..”
- Hyvinvointialueuudistus
- **Suorituskykyhanke**
4/2020-12/2021
- Lisäksi alueellisia hankkeita 19
- Pelastustoimen uudistuksen tavoitteita kohti

Agenda

Data

Sopimuspalokuntien tulevaisuuskatsaus (SPPL/MDI 1/2020-4/2021)

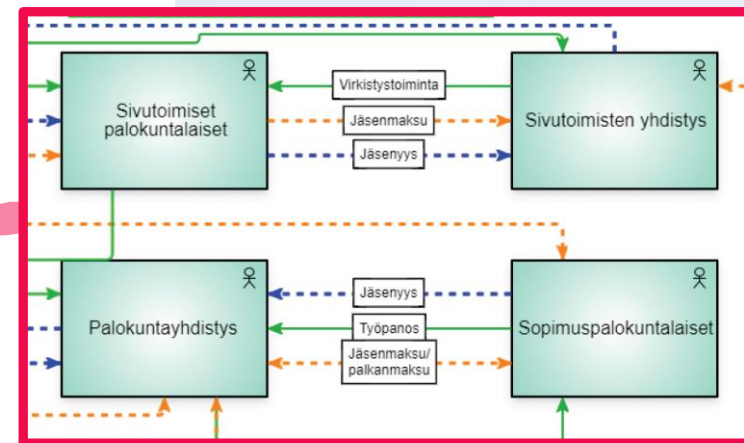
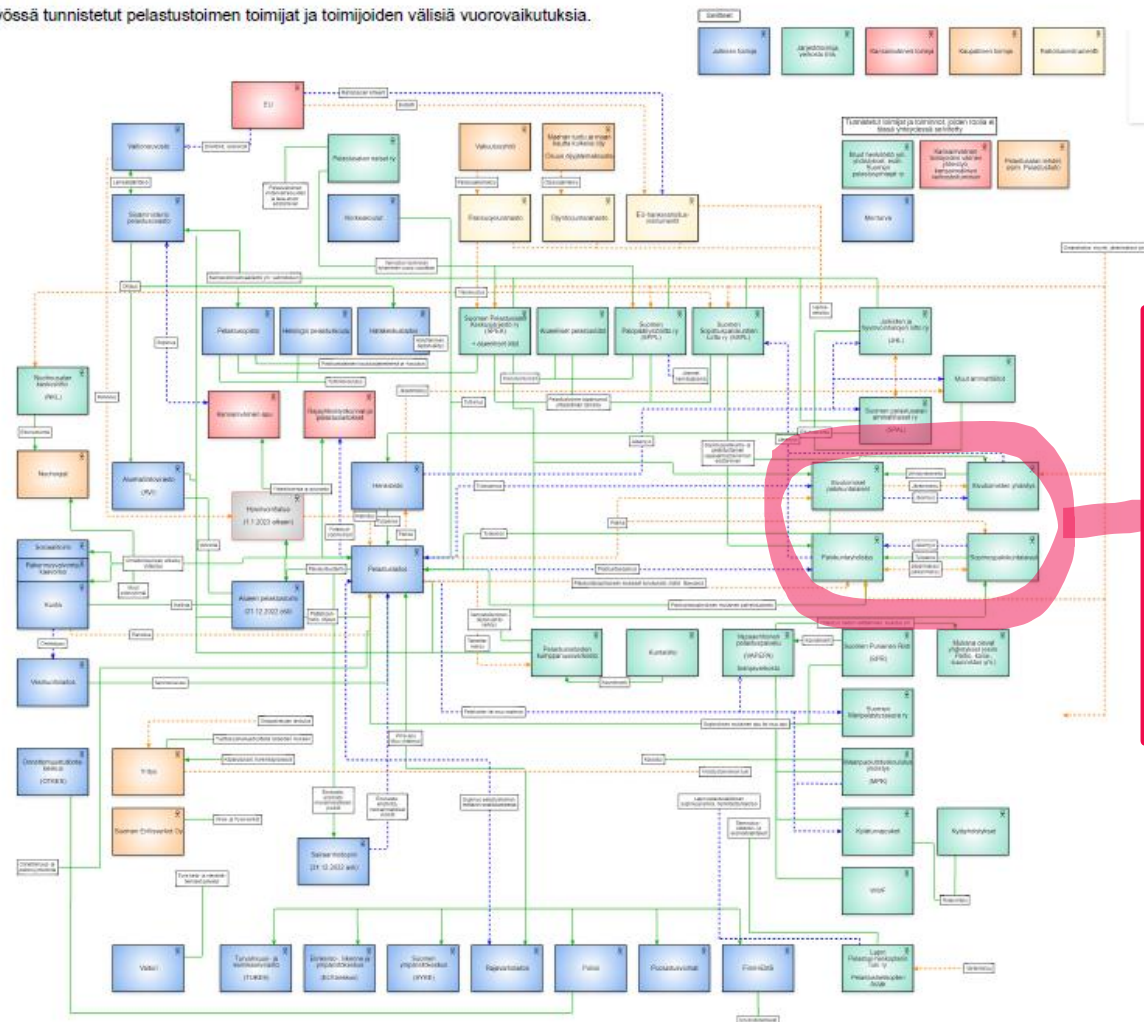
- Kirjallisuuskatsaus
- Työllisyys/yrittäjäyys/väestörakenne/aluerakenne
- Tapaustutkimuskohteet
- Haastattelut

TP5/Suorituskykyhanke (SM 1/2021-12/2021)

- Kirjallisuuskatsaus
- Keskustelutilaisuudet (~70 hlöä)
- Kyselytutkimus (Nordstat, n 2140)
- Tilasto-, ennuste- ja paikkatietoaineistot
- Pronto-tietokannan tietojen täydennys (noin 6000 yksikköä + 800 asemaa)

Liite 3. Pelastustoimen toimijaverkosto

Työssä tunnistetut pelastustoimen toimijat ja toimijoiden välisiä vuorovaikutuksia.

Paloasemat Suomessa 2021

Aseman henkilöstö

- Päätoiminen 24/7
- Päätoiminen 24/7 palokuntalaiset toimii tukena
- 1-3 päätoimista 24/7 + palokuntalaiset
- Palokuntalaiset + päätoimisia arkipäivisin
- Palokuntalaiset

Pelastuslaitokset

1. Helsinki
2. Länsi-Uusimaa
3. Keski-Uusimaa
4. Itä-Uusimaa
5. Varsinais-Suomi
6. Kanta-Häme
7. Päijät-Häme
8. Kymenlaakso
9. Etelä-Karjala
10. Etelä-Savo
11. Keski-Suomi
12. Pirkanmaa
13. Satakunta
14. Etelä-Pohjanmaa
15. Pohjanmaa
16. Keski-Pohjanmaa ja Pietarsaari
17. Pohjois-Savo
18. Pohjois-Karjala
19. Jokilaaksot
20. Kainuu
21. Oulu-Koillismaa
22. Lappi

Yht. 834 paloasemaa
(ei tpk, sotilas, lentokenttä ym.)
95 asemaa, joissa vähintään 4 24/7
137 asemaa, joissa 1-3 24/7

Palokuntayhteisöjä toimii
738 asemalla

Tekijä: Joel Kauppinen
Kartta © Sisäministeriö 2021
Paloasematiedot © Pronto ja sisäministeriö 2021
Maastotietokanta © Maanmittauslaitos 2021

Palokuntatoiminta Suomessa 2021

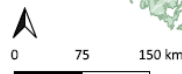
SUOMEN PALOPÄÄLLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

Palokuntatoiminnan tyyppi, varalla- olo ja päätoimiset hälytystoiminnassa

- Sopimuspalokunta
- Sivutoiminen palokunta
- Sopimuspalokunta ja sivutoimiset
- Varallaolo aina
- Varallaolo ajoittain esim. sesonkina
- Asemalla vähintään 1 päätoiminen 24/7
- Asemalla päätoimisia päivisin, jotka osallistuvat hälytyksiin

Pelastuslaitokset

1. Helsinki
2. Länsi-Uusimaa
3. Keski-Uusimaa
4. Itä-Uusimaa
5. Varsinais-Suomi
6. Kanta-Häme
7. Päijät-Häme
8. Kymenlaakso
9. Etelä-Karjala
10. Etelä-Savo
11. Keski-Suomi
12. Pirkanmaa
13. Satakunta
14. Etelä-Pohjanmaa
15. Pohjanmaa
16. Keski-Pohjanmaa ja Pietarsaari
17. Pohjois-Savo
18. Pohjois-Karjala
19. Jokilaaksot
20. Kainuu
21. Oulu-Koillismaa
22. Lappi

Tekijä: Joel Kauppinen
Kartta © Sisäministeriö 2021
Paloasematiedot © Pronto ja sisäministeriö 2021
Maastotietokanta © Maanmittauslaitos 2021

bit.ly/palo22

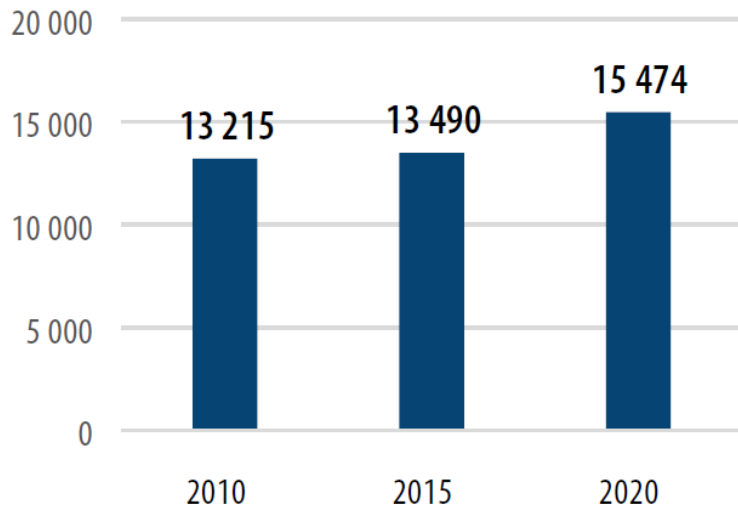
Kysymys 1

Palokunnassamme

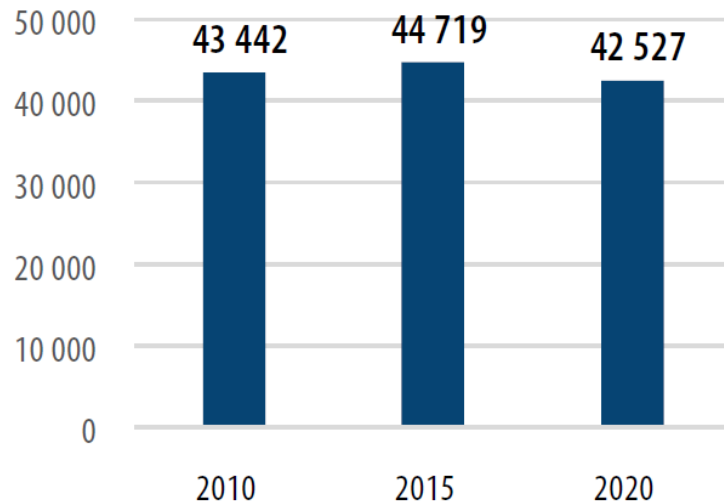
- a) Ei ole eikä ole ollut varallaoloa vuosiin
- b) Oli aiemmin varallaolo, mutta ei ole enää
- c) On varallaolo, mutta se todennäköisesti päättyy muutaman vuoden sisällä
- d) On varallaolo eikä isompia muutoksia ole näkyvissä
- e) Muu

Palokuntalaisten määrä

Hälytysosastot

Kaikki osastot

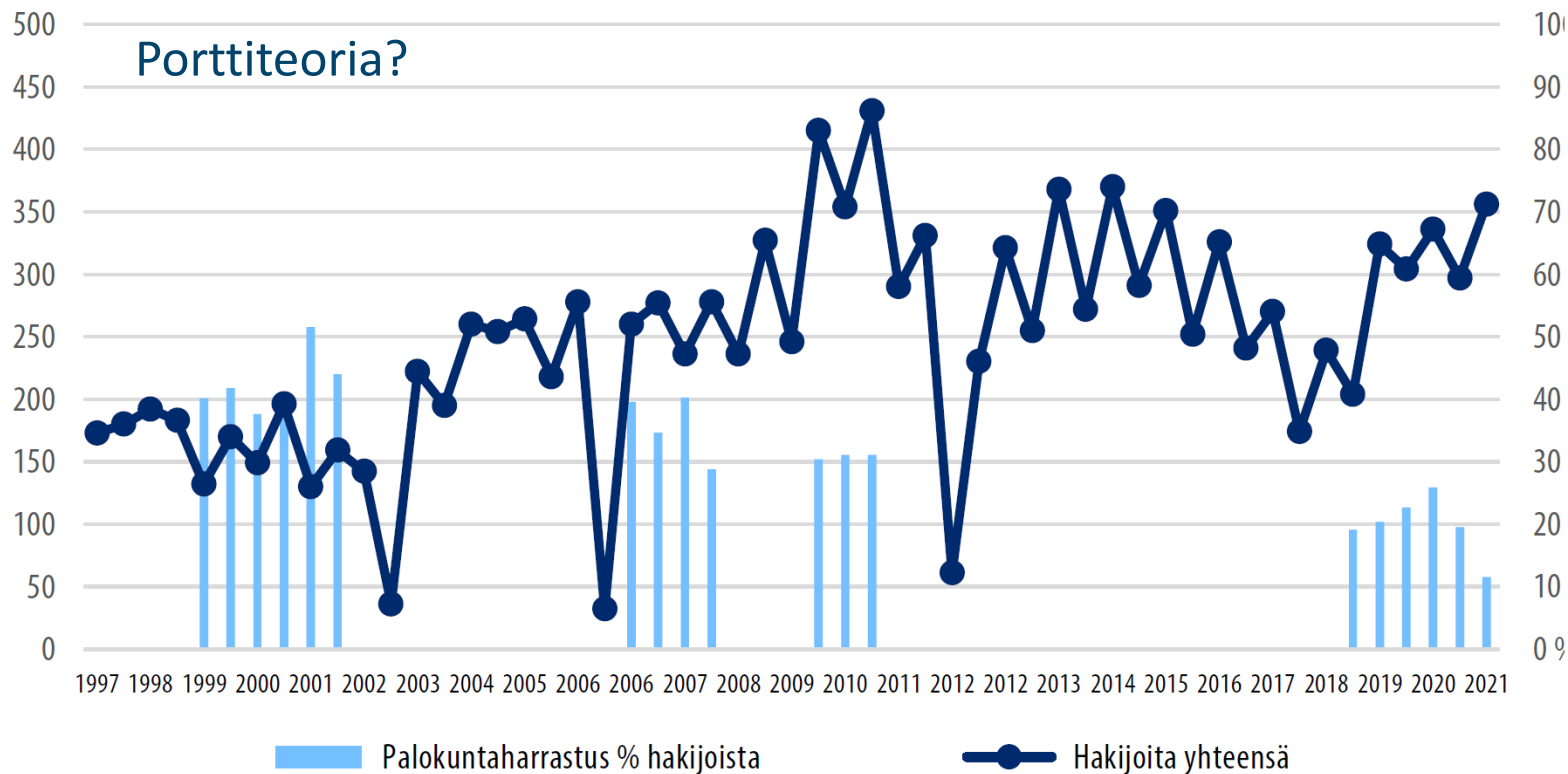
Palokuntatoiminnan merkitys

Hälytystehtävien lisäksi palokuntatoiminta voi sisältää muun muassa nuoriso-, nais-osasto- ja soittokuntatoimintaa. Monet palokuntalaiset tekevät turvallisuusviestintää joko pelastuslaitoksen toimeksiannosta tai vapaaehtoisesti. Lisäksi palokuntatoiminta sisältää usein muun muassa tukitoimintoja, kuten muonitusta ja huoltoa. Osalle kaupunkipalokunnista on määritelty erityistehtäviä, kuten jälkivahingontorjunta ja veden pumppaus. Palokuntalaisia on käytetty myös häiriötilanteissa apuna esimerkiksi tulvatilanteissa. Joillekin palokuntalaisille pelastuslaitokset ovat hakenneet henkilövarauksen (VAP) poikkeusolojen toimintaa varten.

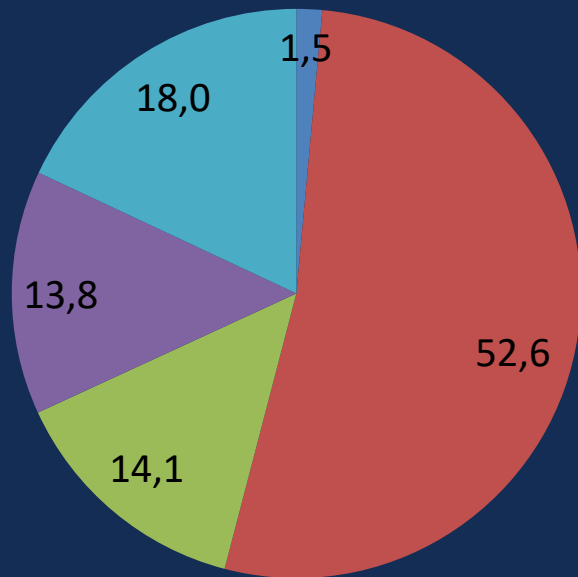
Keskusteluissa kävi selkeästi ilmi, että palokuntatoiminnalla ja etenkin palokuntanuorisotyöllä nähdään laajempikin yhteiskunnallinen turvallisuutta edistävä rooli.

Sen lisäksi, että palokuntanuorisotyö tuottaa jäseniä hälytysosastoon, palokuntanuorisotoiminta on kasvattanut jäsenistään turvallisuustietoisia kansalaisia. Palokuntanuorten nähtiin vievän turvallisuustietoa myös koteihinsa ja kaveripiireihin. Tämä nähtiin erityisen tärkeänä vaikutuskeinona etenkin maahanmuuttajayhteisöissä.

Palokuntalaiset % pelastajakurssin hakijoista

Toimijat hälytystehtävissä 18-20

■ Tuntematon

■ Päätoimiset

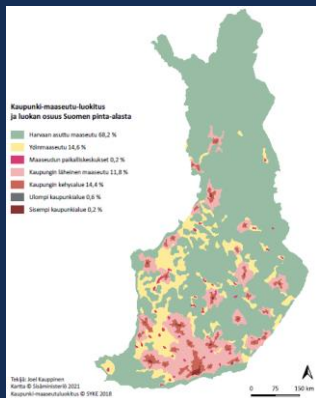
■ Palokuntalaiset itsenäisesti

■ Palokuntalaiset/viranhaltijat
samassa yksikössä

■ Palokuntalaiset ja päätoimiset
yhteistehtävällä

N=319016

Palokuntalaiset mukana 46 % (146 550 tehtävällä)

	HARVAAN ASUTTU MAASEUTU	YDIN- MAASEUTU	MAASEU- DUN PAIKALLIS- KESKUKSET	KAUPUN- GIN LÄHEINEN MAASEUTU	KAUPUN- GIN KEHYSALUE	ULOMPI KAUPUNKI- ALUE	SISEMPI KAUPUNKI- ALUE
Päätoimiset	6	10	48	18	55	77	89
Palokuntalaiset itsenäisesti	24	29	7	38	16	3	1
Palokuntalaiset/viranha litijat samassa yksikössä	31	39	26	10	5	5	3
Palokuntalaiset ja päätoimiset yhteistehtävällä	37	21	19	32	23	12	6
Palokuntalaiset yht.	92 %	89 %	52 %	81 %	44 %	20 %	10 %

Mikä pitää ja ei pidä mukana?

Vetovoima/pitovoima

- Auttamisen halu
- Vaikuttavaa toimintaa
- Ryhmähenki, kaverit, yhteisöllisyys
- Uusien taitojen oppiminen
- Harjoittelu, koulutus
- Palokunta-aate
- Henkinen velvoite, lopettamisen seuraukset
- Palkka

Työntävät tekijät

- Arvostuksen puute (etenkin teot)
- Toimintaan kohdistuva vähättely
- Harjoitukset/koulutus ei toteudu sovitusti
- Sopimusmenettely yksipuoleinen (palokuntasopimus)
- Suorituskykyvaatimukset
- Kuormittavuus
- Ongelmat yhteisössä/yhteistyössä
- Ajan puute
- Työttömyyskorvausten menetys

Tunnistettut ongelmat

- Jäsenmäärän ylläpito/kasvattaminen, rekrytointi
- Toimintaan sitoutuminen/pois muuttaminen
- Yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa
- Palokuntasopimusten velvoitteiden laiminlyönnit
- Toimintakykyvaatimukset, suuri harjoittelumäärä, paperityöt + muut velvoitteet
- Työelämän vaativuus
- Järjestötoiminnan toimihenkilöiden löytäminen
- Vastuu toiminnan pyörittämisestä kasautuu harvempien hartioille
- Nuorisotoiminnan hiipuminen/puuttuminen
- Harrastuksen houkuttelevuuden/monipuolisuuden esille tuominen
- Homogeeninen joukko, yhteisön sulkeutuneisuus
- Päivälähdöt – pendelöinti

Tunnistettut ongelmat

Palokuntatoimintaa arvostetaan puheissa monilla eri tasoilla, mutta arvostuksen ei koeta näkyvän teoissa. Palokuntalaisia kohtaan esiintyy vähättelyä, sanelua ja yksipuolista päätöksentekoa, joka vähentää motivaatiota ja osallistumishalukkuutta. (Ruokonen ym. 2021, 38–39.) Hankala yhteistyötilanne näkyy myös pelastustoiminnan uudistushankkeen loppuraportissa: "...vastuupalomestari... ...tulisi vaihtaa muutaman vuoden välein, jotta leipääntymiseltä vältyttäisiin" (SM 2018, 25). **Lähtökohtaisesti yhteistyöstä pitää kehittää sellaista, etteivät virkamiehet leipäänny siihen.** Jos virkamiehet kyllästyvät yhteis-

Kysymys 2

- Jäsenmäärän ylläpito/kasvattaminen, rekrytointi
- Toimintaan sitoutuminen/pois muuttaminen
- Yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa
- Palokuntasopimusten velvoitteiden laiminlyönnit
- Toimintakykyvaatimukset, suuri harjoittelumäärä, paperityöt + muut velvoitteet
- Työelämän vaativuus
- Järjestötoiminnan toimihenkilöiden löytäminen
- Vastuu toiminnan pyörittämisestä kasautuu harvempien hartioille
- Nuorisotoiminnan hiipuminen/puuttuminen
- Harrastuksen houkuttelevuuden/monipuolisuuden esille tuominen
- Homogeeninen joukko, yhteisön sulkeutuneisuus
- Päivälähdöt – pendelöinti

SV: Seksuaalinen ahdistelu, häirintä	SV: häirintä, työpaikkaväkivalta, homofobia	SV: Seksuaalinen ahdistelu, häirintä
SV: häirintä, seksuaalinen hyväksikäyttö, vallankäyttö	SV: Seksuaalinen ahdistelu, häirintä	SV: raiskaus, hyväksikäyttö, vallankäyttö, misogynia, grooming
SV: häirintä, seksuaalinen hyväksikäyttö, vallankäyttö	SV: häirintä, väkivalta, misandria	SV: Seksuaalinen ahdistelu, häirintä
SV: raiskaus, hyväksikäyttö, vallankäyttö, misogynia, grooming	SV: häirintä, seksuaalinen hyväksikäyttö, vallankäyttö	SV: Seksuaalinen ahdistelu, häirintä

emergencyservicestoo Tulin kaapista VPK:ssa vasta vuosia sen aloittamisen jälkeen. Kukaan ei tullut asiasta minulta suoraan kysymään tai kommentoinut. Kunnes vasta vuosi-kaksi jälkeenpäin. Ja oli kuulemma puhuttanut porukkaa. Oli jopa kantautunut pelastuslaitokselle asti josta oltiin oltu huolissaan, kykenenkö suoritutumaan yhdistyksen luottamustehtävistä, koska olen homo. Tätä asiaa sitten minulle kuulutettiin saunaillan päätteeksi. Humalassa.

Molempia olen edelleen, homo ja luottamustehtävissä. Jos en olisi ollut itse niin valmistautunut kaikkeen mahdolliseen, olisin varmasti muussa tilanteessa lopettanut. Tosiasiassa tuommoiset kommentit satuttivat, tajuan sen vasta jälkeenpäin.

•
•
•
#häirintä #ahdistelu #väkivalta #homofobia
#kulttuuri #metoo #emergencyservicestoo
#häirintäkäyttäytyminen #yhdenvertaisuus
#tasaarvo #palokunta #pelastusala #vpk

Muutaman viimeisimmän vuoden aikana kokouksissa keskustellaan ennen joulua, kutsutaanko (!) palokuntanaiset jouluruokailuun, koska mielipide on, etteiväthän he mitään teekään. Ruoka kyllä maistuu palopaikalla, ja paikalle roudattu kahvi valmiiksi tehtyine leipineen tekevät kauppansa. Muutaman viime vuoden aikana ei palokuntanaisia ole myöskään jouluruokailuun kutsuttu. He järjestävät oman jouluruokailunsa.

Lisäyksenä vielä, että palokuntanaiset toimivat alueellamme täysin vapaaehtoisina, ja heidän tekemästään työstä maksettava "palkkio" menee täysin Ry:lle, ei yksittäisen toimijan taskuun, kuten esim sopimuspalomiehien palkka.

Naisen tekemän työn arvostusta huipussaan.

•
•
•
#häirintä #kulttuuri #emergencyservicestoo
#häirintäkäyttäytyminen #yhdenvertaisuus
#sopimuspalokunta #vpk

emergencyservicestoo Vpk:ssa nuoriso-osaston aikuinen käytti minua vuosia seksuaalisesti hyväkseen. Se alkoi "harmittomista" tekstiviesteistä edeten lopulta siihen että tein hänelle seksuaalisia tekoja ja hän kosketteli minua. Oikeasti en halunnut, mutta silloin en nähnyt tilanteessa muita vaihtoehtoja. Hän onnistui manipuloimaan minut pikkusormensa ympärille ja uskomaan että olin jotenkin erityinen. En ollut, olin vain helppo uhri. Tapahtumien takia olen niin traumatisoitunut, etten kunnolla muista nuoruusvuosiani. Todennäköisesti en edes muista mitä kaikkea hän minulle teki. Salasin asian vuosia, häpesin ja syytin itseäni.

Palokunnassa oltiin sitä mieltä, että en olisi saanut tehdä itseäni kohdistuneesta rikoksesta rikosilmoitusta, vaan se olisi pitänyt käsitellä palokunnan sisäisesti ja hyssytellä pois. Palokunnan maine huoletti, mutta minun vointiani ei kysynyt kukaan.

emergencyservicestoo Ennen kuin täytin 18 vuotta, yli viisi aikuista henkilöä omasta ja lähialueen sopimuspalokunnista oli ehdotellut minulle seksuaalista kanssakäymistä, arvostellut vartaloani tai kosketellut minua. Toiminta alkoi minun ollessani 13-14 -vuotias ja tekijät olivat reilusti aikuisia, minuun auktoriteettiasemassa olevia miehiä.

Täysi-ikäisyyden koitettua ehdottelu ja epäasiallinen käytös lisääntyi entisestään, mukaan tuli myös julkinen nöyryyttäminen seksiin liittyvillä valheilla, tytöttely, syrjintä ja vuosia jatkunut kiusaaminen. Kesti kauan, ennen kuin kohtelua osasi edes kyseenalaistaa, sillä se oli toiminnassa niin yleistä monen eri ihmisen toimesta, eikä siihen puututtu.

Yllättävän moni aikuinen seurusteli alaikäisen palokuntanuoren kanssa alueemme VPK:oissa. Lähipiiriini verrattuna pääsin kuitenkin helpolla, minua ei ole yritetty raiskata palokuntien illanvietoissa tai minua ei käytetty lapsena seksuaalisesti hyväksi VPK-toiminnassa - ystäväistäni en voi valitettavasti sanoa samaa

emergencyservicestoo Olen harrastanut vpk:ta pienestä lapsesta asti. Kun olin joku parikymppinen, silloin pienen lapsen äiti, alkoi mua melkein 40 vuotta vanhempi jäsenemme laittaa viestiä yhtenä kesänä. Kuinka kaunis olen ja mitä haluisi tehdä mulle. Ja tekikin, sen kesän aikana, ja annoin kaiken tapahtua koska en uskaltanut laittaa vastaan tai ole uskaltanut kertoa asiasta kenellekään. Etten joutuisi ulos rakkaasta harrastuksesta. Palo auttaa muita ihmisiä on kovempi.

.
.
.
[#häirintä](#) [#ahdistelu](#) [#vallankäyttö](#)
[#misogynia](#) [#hyväksikäyttö](#) [#valta](#) [#väkivalta](#)
[#kulttuuri](#) [#metoo](#) [#emergencyservicestoo](#)
[#häirintäkäyttäytyminen](#) [#yhdenvertaisuus](#)
[#tasaarvo](#) [#palokunta](#) [#vpk](#)
[#sopimuspalokunta](#)

Pelastuslaitosten yhteistyö palokuntalaisten kanssa

- Toimipaikan päällikkö elää elämää palokuntalaisten kanssa
- Jatkuva vuorovaikutus kasvokkain
- Ollaan paljon tekemisissä, mennään keskustelemaan ja mietitään yhdessä asioita
- Nopea reagointi asioihin
- Kaikki pitää yrittää pitää mukana
- Pitää katsoa tarkalla silmällä ja aistia heikkoja signaaleja, miten saadaan toiminta pysymään pystyssä
- Koulutuksen ulkoistaminen pelastusliitolle
-> voi etäännyttää palokuntia/pelastuslaitosta
- ”kysely palokunnilta, mutta hiljaista on ollut”
- Pitäisi olla motivoitunut vastuumestari
- Pitäisi olla enemmän ohjaavaa, ei määräilevää, nyt etäistä ja osin hankalaa
- Yksilöitä löytyy, joilla asenneongelma palokuntalaisia kohtaan

Kaikki erilaisia, mutta samanarvoisia

Varustehankinnat

- Väärän kokoiset ja/tai keskenään epäsopivat
- Motivaatio laskee
- Työteho laskee
- Tapaturmariski kasvaa

– Ransu, tuo puku on kyllä sinulle aivan liian iso! Palomestaria nauratti, sillä Ransu oli livahtanut aikuisten paloasuun ja laittanut kypäränkin päähän. – Eiköhän me löydä sinulle sopivan kokoinen juniori-asu, sellaisia-kin talosta löytyy, palomestari pohti. – Nyt esittelen sinulle paloasemalla työskentelevien ihmisten varusteita, tulepa katsomaan.

Kysymys 3

Jos hälytystehtävästänne kirjoitetaan lehdessä, niin useimmiten

- a) Kirjoitetaan, montako pelastuslaitoksen yksikköä oli paikalla ja palokuntien mukana oloa ei mainita mitenkään
- b) Palokuntien mukana olo mainitaan satunnaisesti
- c) Palokunnan mukana olo mainitaan säännöllisesti etenkin, mikäli he ovat olleet ratkaisevassa roolissa tehtävän onnistumisessa
- d) Muu

Vanha myllyrakennus sytytettiin tahallaan tuleen Aitoossa Pälkäneellä – Mylly saatiin sammutettua, sillä vapaapalokunta oli vain kilometrin päässä

Jaana Kerola
7.5.2018 20:48

Aitoon kyläkeskuksessa Pälkäneellä sytytettiin maanantai-iltana tahallaan palamaan tyhjiällä oleva myllyrakennus. Palo saatiin sammumaan nopeasti. Rakennuksen katto ja seinärakenteen kärsivät palovahinkoja kymmenen neliön alalta.

–Palo oli tahallaan sytytetty. Poliisi jäi tutkimaan asiaa, kertoi palomestari **Heikki Havukainen** Pirkanmaan pelastuslaitokselta.

Pirkanmaan pelastuslaitos sai palosta hälytyksen kello 20.17 Vilpuntielle. Hälytys tuli naapurustosta.

–Aitoon VPK ehti paikalle ensimmäisenä kilometrin päästä, ja se pääsi jo alkuvaiheessa paloon kiinni, Havukainen kertoi.

Kotimaa

Sorsapoikue joutui loukkuun lietealtaaseen Pälkäneen Aitoossa – VPK pelasti

Sakari Ilkka
24.6.2017 22:37

Aitoon vapaaehtoispalokuntalaisten juhannuspäivän vieton keskeytti iltapäivällä eläimen pelastustehtävä, kun poikueellinen sorsia oli joutunut loukkuun paikallisen maatilan lietealtaaseen.

Allas on vailla käyttöä, ja sen ympärillä on Aitoon VPK:n päällikön **Pekka Rantasen** mukaan asianmukaiset esteet. Pieni sorsa mahtuu kuitenkin pienestäkin raosta.

Kolari ruuhkautti 9-tien pahasti Urjalassa 27.8.21

Emma Auvinen

• Tampereen ja Turun välinen 9-tie oli liikenneonnettomuuden vuoksi yli tunnin suljettu Urjalassa Uudensalmentien kohdalla keskiviikkona.

Paikalle muodostui päivystävän palomestarin **Ilpo Kuokkasen** mukaan satojen metrien jonot molempiin suuntiin. Osa pystyttiin ohjaamaan kiertoreille, mutta suuri osa liikenteestä seisoj jonossa tunnin. Tie oli kokonaan tai osittain suljettu liikenteeltä

kello 09.29–10.42.

Pelastuslaitos sai tiedon tieliikenneonnettomuudesta puoli 10 aikaan keskiviikkona. Paikalle tuli ainakin kaksi VPK:n yksikköä.

Kolarissa oli osallisena kolme autoa, joissa oli pelastuslaitoksen mukaan kyydissä 5 tai 6 henkilöä. Heistä kaksi loukkaantui lievästi.

Palomestari Kuokkanen kuvailee autoille syntyneitä peltivaurioita merkittäviksi, ja kertoo turvatyynyjen launeen törmäyksessä.

Pirkanmaa

Osa Kuhmalahden vanhainkodin asukkaista evakuoitiin savun takia – VPK paikallisti savun lähteen nopeasti

Mika Jyrävä
3.8.2018 15:39

Osa Kuhmalahden vanhainkodin asukkaista jouduttiin evakuoimaan perjantaina iltaapäivällä savun takia. Automaattihälytyksen lisäksi vanhainkodin henkilökunta soitti hätäkeskukseen.

–Rakennuksessa on hiukan yli 40 asukasta, jotka ovat huonosti liikkuvia. Kaikkia ei jouduttu evakuoimaan, tilanne- ja johtokeskuksen palomestari **Jari Hiltunen** kertoo.

SUOMEN PALOPÄÄLLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

Koska jäähdytysvettä ei saatu riittävästi, tilanne oli 3.1.20 kriittinen.

KIMMO KOIVISTO
TAMPEREEN SÄHKÖLAITOS

Aamuseitsemältä pumppaamassa oli enää Hämeenkyrön yksikkö.

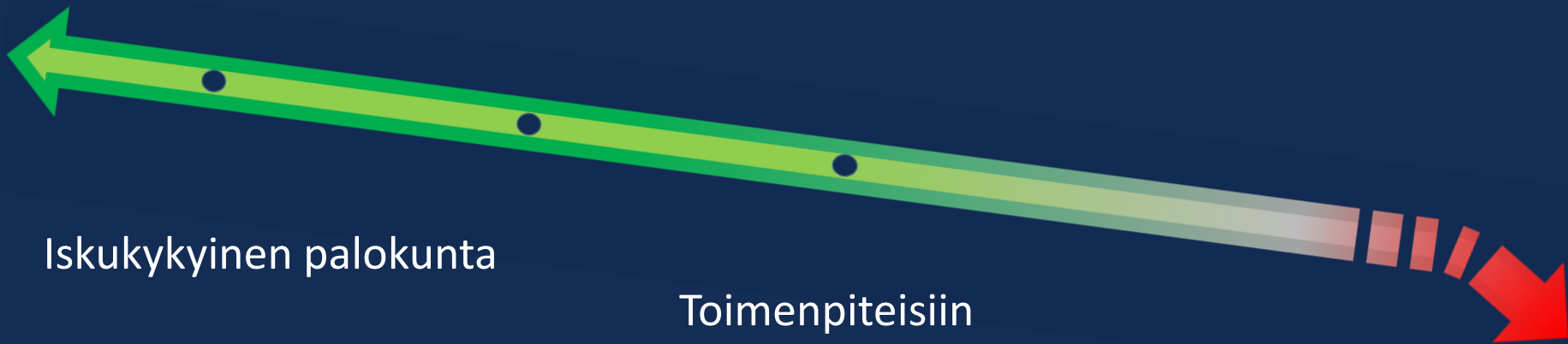
– Se on tärkeä kaukolämmön osa, ja sen takia se oli yöllä tärkeä saada pysymään toiminnassa, ja edelleen, jos vielä pakkanen tästä kiristyy, päivystävä palomestari **Joonas Suikkanen** kertoi torstaiaamuna.

Vesi saatiin virtaamaan laitokselle kello kolmen aikaan torstaiaamuna. Apuna oli Ylöjärven vpk:n osasto, joka porasi jälle reiän.

Tampereen sähkölaitoksen Lielahden voimala tuottaa lämpöä ja sähköä. Voimala on rakennettu 1980-luvun lopulla.

Aamulehti/Pirkanmaan alue

PALOKUNTATOIMINTA

Iskukykyinen palokunta

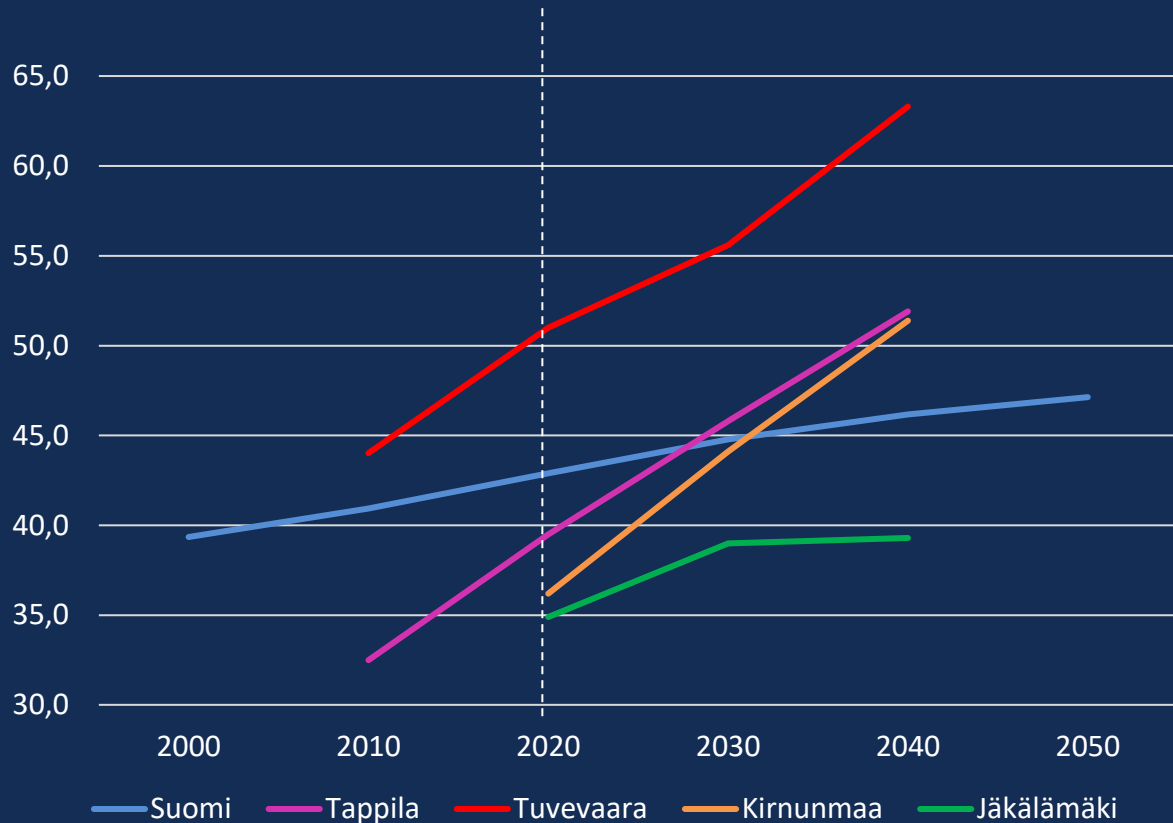
Toimenpiteisiin
kykenevä palokunta

”Suurin riski kylällä
on palokunnan
liikkeelle lähtö”

Palokuntalaisten ikääntymisskenaariot

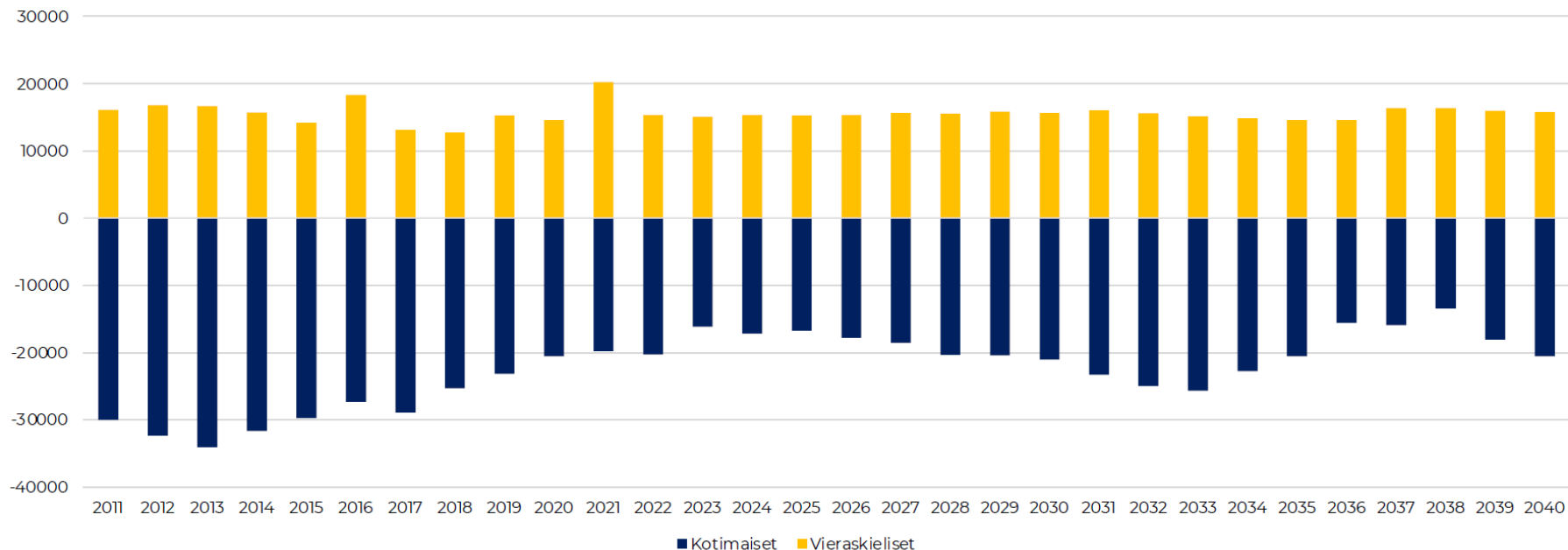
Taulukko 4. Skenaariopalokuntien kuvaukset ja ikälaskennassa käytetyt muuttujat

Palokunta	Kuvaus (tilanne 2021)	Vakioidut muuttujat
Tuvevaara	• Pieni kylä • Vähän lapsia, syntyvyys ~0 • Ei kyläkoulua tai päiväkotia • Hälytysosastossa 10 hlöä, jäsenet ikääntyneitä • Kylällä vähän potentiaalisia palokuntalaisia • Ei nuoris-osastoa	• Palokuntalainen lopettaa 70-v. • Kahta lopettavaa kohtaan onnistutaan rekrytoimaan yksi 40-v. henkilö
Tappila	• Kuntakeskus kauempana kaupungista • Lapsiperheiltä on, väestö vähenee • Ei keskiasteen koulutusta tai korkeakouluja, peruskoulun jälkeen muutto • Hälytysosastossa 22 henkilöä • Palokuntaan hankala löytää uusia jäseniä • Nuorisotoiminta on pienimuotoista	• Palokuntalainen lopettaa 70-v. • Kahta lopettavaa kohtaan onnistutaan rekrytoimaan yksi 30-v. henkilö, ja nuoris-osastosta nousee puolikas 18-v. henkilö
Kirnunmaa	• Kuntakeskus maakunnan keskuskaupungin työssäkäyntialueella • Lapsiperheiltä on, väestö vähenee • Ei keskiasteen koulutusta tai korkeakouluja • Palokunnassa 23 henkilöä • Aktiivinen nuorisotoiminta, mutta opinnot vievät nuoria pois	• Palokuntalainen lopettaa 67-v. • Kahta lopettavaa kohtaan onnistutaan rekrytoimaan yksi 30-v. henkilö, ja nuoris-osastosta nousee puolikas 18-v. henkilö
Jäkälämäki	• Kuntakeskus maakunnan keskuskaupungin työssäkäyntialueella • Lapsiperheiltä on, väestö vähenee • Lukio ja ammattikoulu on • Kaupungin ammattikorkeakouluun voi kulkea julkisilla • Nuorisotoiminta aktiivista, osa jää paikkakunnalle	• Nuoris-osastosta nousee hälytysosastoon 18-v. nuori useammin kuin joka toinen vuosi (6 nuorta / 10 vuotta)

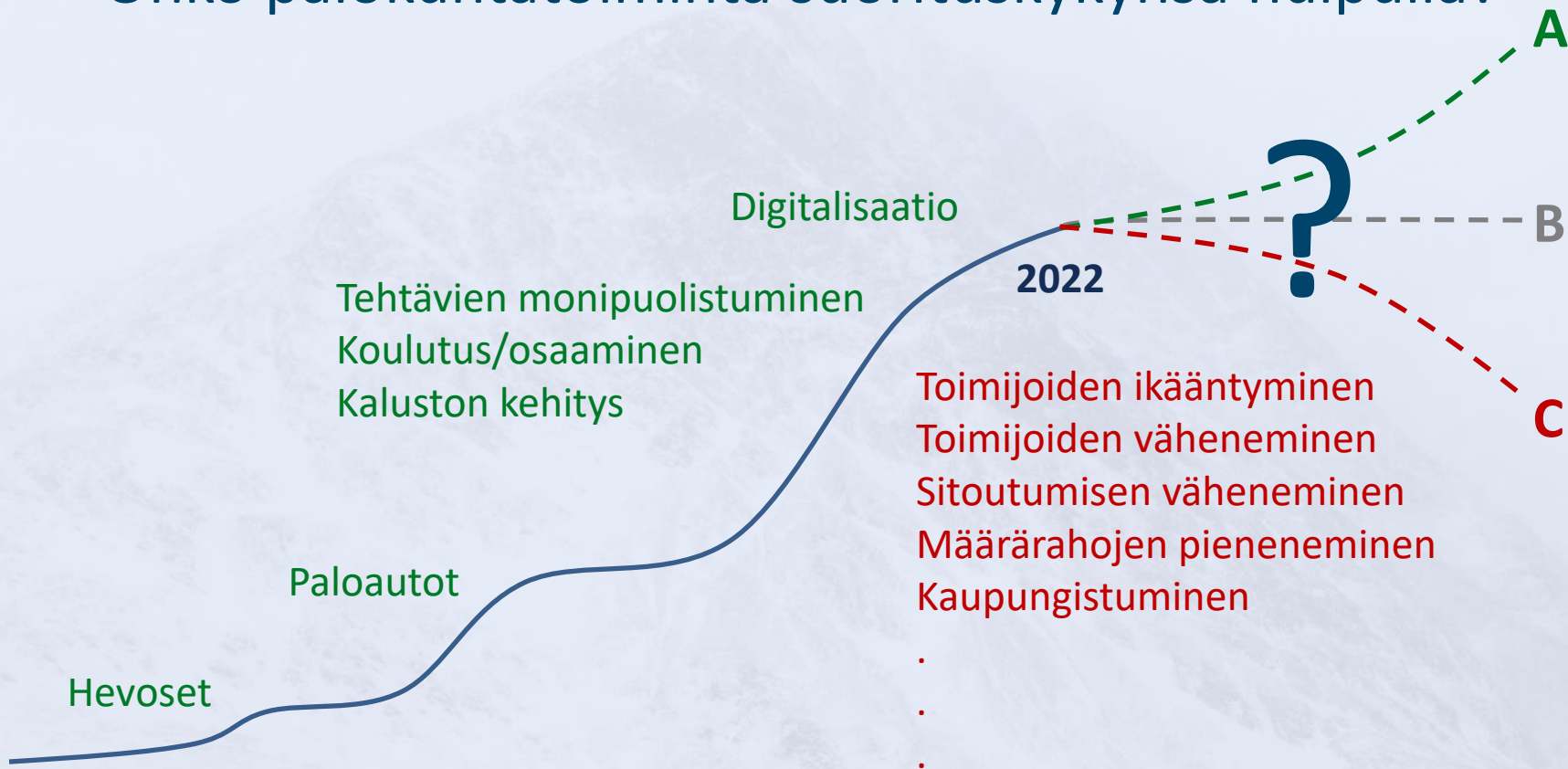
Työikäistä väestöä kasvattaa vain maahanmuutto

15–64-vuotiaan väestön kehitys

Onko palokuntatoiminta suorituskykynsä huipulla?

Kysymys 4

Mihin suuntaan ajattelet palokuntasi
Suorituskyvyn kehittyvän vuoteen
2032 mennessä?

Kokeilu- ja kehitysideatarjotin

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

LATAA KOKO SETTI TÄSTÄ

KOKEILU-, KEHITYS- JA TUTKIMUSIDEAT

Klikkaamalla otsikkoa pääset eteenpäin

1. HARVAAN ASUTTUIEN ALUEIDEN PALVELUIDEN PARANTAMINEN JA YHDEKSENVERTAISUUS	4
1.1. Kiertävä pelastusviranomais	4
1.2. Kyläturvajoukot	5
1.3. Pitkien, yksinkertaisten tehtävien kertaosallistujien tavoittaminen, spontaanit vapaaehtoiset	5
1.4. Ruotsin- ja saamenkielisten palvelujen varmistaminen	6
1.5. Harvaan asuttujen alueiden palveluiden kehittäminen	6
2. PELASTUSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN	7
2.1. Jatkuvan kansallisen ideaalain ylläpito ja hallinnointi.	7
2.2. Tutkimustiedon tuottamisen parantaminen - rahoitus - institutiot	7
2.3. Kummipalokuntatoiminta	7
2.4. Koulutuspolkujen monipuolistaminen ja koulutuksen sisällön valinnaisuus	8
2.5. Pelastustoimen ja turvallisuustiedon kurssi lukioon ja ammattikouluun, opinto-ohjaukseen pelastustoimen sisältöä	8
2.6. Selvitys ja kokeilu yksityisten palvelujen käyttämisessä tukena pelastustoimessa	9
3. TIEDONHANKINNAN JA TIETOJÄRJESTELMIEN KEHITYS	9
3.1. Pronon, Hakan, Koulumaalin ja "Secappin" kehittäminen yhdeksi tai yhdessä toimivaksi järjestelmäksi	9
3.2. Paikallistuntemuksen tallentaminen, hyödyntäminen ja jakaminen. Hiljaisen tiedon kerääminen ja näkyväksi tekeminen/hyödyntäminen	10
3.3. Yhtenäisten arviointimallien kehittäminen palokuntatoiminnan tilan seuraamiseksi	10
4. PELASTUSTOIMINNAN ARVIOINTI	11
4.1. Pelastustoiminnan onnistuminen ja vaikuttavuus	11
5. OE/TUVI	12
5.1. Turvallisuustiedon systemaattinen kerääminen ja analysointi. Tilannekuvan rakentaminen	12
5.2. Virtuaalinen turvallisuuskahvila	12
5.3. Somevaikuttamisen osaamisen parantaminen ja vaikuttavuuden suunnitelmallinen kehittäminen	13
5.4. Tuvi-kurssien päivitys	13
5.5. Pelastustoimen somevaikuttamisen vaikuttavuus	13
5.6. OE/Tuvi vaikuttavuus ja tavoittavuustutkimus	14
5.7. Vuokramökkien turvallisuuden parantaminen ja mökkiasiakkaiden tiedon/osaamisen lisääminen	14
5.8. Reittiturvallisuuden parantaminen	15

6. DIGITAALISTEN TURVALLISUUSRATKAISUIEN KEHITTÄMINEN	15
6.1. Digitaaliset turvallisuusratkaisut	15
6.2. Videokuvan lähettäminen esim. 112 sovelluksen kautta pelastustoimelle/häkelle	16
6.4. Auttaminen mobiilisovellus	16
7. UUDET RAHOITUSMALLIT	17
7.1. Henkilön palkkaamiseen 100 % palkkatuki yhdistyksille	17
7.2. Palokuntatoiminnan kannatusmaksut	17
7.3. Somen käyttäminen ansaintakeinona	17
7.4. Yrityskumppanuuksien hyödyntäminen palokuntatoiminnassa	17
7.5. Hankerahoitusten käyttäminen sopimuspalokuntatoiminnan tukemiseen ja pelastuslaitosten ja palokuntatoiminnan kehittämiseen	18
7.6. Hankerahoituskasvien hakukriteereihin vaikuttaminen	18
8. PALOKUNTATOIMINNAN KEHITTÄMINEN	18
8.1. Pelastuslaitoksen kehityssuunnitelma sopimuspalokuntatoiminnan kehittämiseksi	18
8.2. Tavoitteellinen palokuntatoiminnan kehittäminen	19
8.3. Kansallisen toimintamallin kehittäminen vaikeuksissa oleville palokunnille	19
8.4. Palokuntatoiminnan (esim. tuvi, hälytysosasto, tukitehtävät) pitäminen aktiivisena	19
8.5. Erityisosaamisen kartoittaminen ja hyödyntäminen	20
8.6. Yhteistyö työnantajan kanssa töistä hälytyksiin lähtemisen mahdollistamiseksi	20
8.7. Palokuntalaisten hälytyksille töistä lähtemisen mahdollistamisen valtakunnalliset ratkaisut	20
8.8. Yhteistyö oppilaitosten kanssa, että henkilöt pääsevät osallistumaan hälytyksiin luullisesti koulun penkiltä	21
9. PALOKUNTATOIMINNAN TUNNETTUUDEN PARANTAMINEN	21
9.1. Palokuntalaisosaamisen tunnistaminen/hyödyntäminen työpaikoilla ja opinnoissa	21
9.2. Yhteisölliset paloasematilat	21
9.3. Some tääminen ja ristiin jakaminen	22
9.4. Someuraajien määrän lisääminen	22
9.5. Aktiivinen esillä olo mediassa paikallisesti ja valtakunnallisesti	23
10. YHTEISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN	23
10.1. Sopimus- ja sivutoimisten henkilöiden osallistaminen päätöksentekoon	23
10.2. Yhteistilaisuudet, kausitervehdykset, palokuntalaisillat	23
10.3. Palokuntatoiminnan ideointi-illat	24
10.4. Mielekkäiden yhteistoimintamuotojen kehittäminen	24
10.5. Yhteistyön lisääminen palokuntien kesken	25

11. PALOKUNTALAIRESURSSIN TURVAAMINEN JA REKRYTOINNIN PARANTAMINEN	25
11.1. Palokuntalaisiksi ryhtymisen asiakaspolun parantaminen	25
11.2. Siviilipalveluksen suorittaminen pelastustoimessa	26
11.3. Tavoitteellinen rekrytoiminta tulevaisuuden resurssien takaimiseksi	26
11.4. Maaseutu- ja harva-alueen uudet asukkaat heti mukaan kylien turvallisuuden parantamiseen ja palokuntatoimintaan	27
11.5. Harva-alueen sesonkiasukkaat	27
12. MONIPAIKKAISEN PALOKUNTALAISETUUDEN MAHDOLLISTAMINEN	27
12.1. Hälytysten ohjaaminen ja ilmoitukset	27
12.2. Kelpoisuuskien todentaminen ja hyväksyminen	28
13. HARJOITUSTEN LAADUN PARANTAMINEN	28
13.1. Valtakunnallinen harjoitussuunnitelmapankki	28
13.2. Kouluttajien erikoistuminen	29
13.3. Kouluttajien pedagogisen osaamisen parantaminen	29
14. TOIMINTAKYKY JA TESTAUS	30
14.1. Toimintakyvyn vaikutus tehtävistä suoriutumisessa ja työturvallisuudessa	30
14.2. Lääkärintarkastukset lähemmäksi	30
14.3. Testaamisen kehittäminen	30
14.4. Stressitekijöiden vähentäminen	30
14.5. Palokuntalaisten toimintakyvyn ylläpitämisen kehittäminen	31
15. PALOKUNTATOIMINTAAN OSALLISTUMISEN ESTEIDEN PURKAMINEN	31
15.1. Palokuntatoiminta ei saisi vaikuttaa työttömyyskorvaukseen	31
15.2. Palokuntatoiminta ei saisi vaikuttaa opiskelijaetuksiin	31
16. NUORISOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN	32
16.1. Yhteistyö kunnan/kaupungin nuorisotoiminnan kanssa palokuntanuorisotoiminnan toteuttamisessa ja suunnittelussa	32
16.2. Palokuntanuorisotoiminnan turvaaminen muuttuvassa pelastustoimen kentässä	32

III

SKENAARIO 3 – ”LIEKEHTIVÄT”

LIEKEHTIVIEN SOPIMUSPALOKUNTIEN SUOMI

Keskeiset muutosvoimat:
järjestötoiminnan
ammattimaistuminen,
vapaaehtoistoiminnan
uusi nousu, teknologian
hyödyntäminen

Palokuntatoiminnan tunnettuus ja brändi ovat hyvällä tasolla. Toiminta näytettyä niin ”elämäntapa” palokunta

myös uusia avauksia tehtäviinsä paikallisiin ja alueellisiin tarpeisiin vastaten. Sopimuspalokunnat ovat järjestäytyneet vahvemmin muodostaen alueellisesti isompia yhdistyksiä, ja myös kansallisen tason kattojärjestöjen toiminta on vahvaa. Palokuntien toimintaa hallinnoidaan ja kehitetään ammattimaisesti.

Päätöksenteon ja hallinnon
toimintaympäristö

neuvotteluasema on vahvistunut muun muassa isompien yhdistysten ja vahvistuneiden edunvalvontajärjestöjen kautta. Toisaalta paikallistasolla yksittäisten palokuntien ”autonominen” asema on aiempaa heikompi. Sopimuspalokuntatoimintaa koskevia päätöksiä tehdään isojen toimijoiden kesken, ja järjestelmän osana yksittäisten palokuntien rooli on sopeutunut neuvottelupöydissä tehtyihin päätöksiin, jotka eivät aina huomioi paikallisia

KORONA-AJAN HÄLYTYSTEHTÄVIEN MUUTOKSET

COVID-19 (3/2019-2/2020 vs. 3/2020-2/2021)

	Harvaan asuttu maaseutu	Kaupungin läheinen maaseutu	Ulompi kaupunkial- ue	Ydinmaase- utu	Maaseudu n paikalliske- skukset	Ei määriteltä	Kaupungin kehysalue	Sisempi kaupunkial- ue	Suomi
Kaikki	-4,75 %	-6,00 %	-3,70 %	-10,08 %	-8,71 %	-22,37 %	-2,52 %	-6,84 %	-6,32 %
Pelatehtävien muutos (evyt poistettu)	10,28 %	13,69 %	3,89 %	10,27 %	5,15 %	-19,81 %	5,66 %	-3,06 %	3,78 %
Pelatehtävien muutos (evyt ja 461 poistettu)	1,61 %	6,76 %	-0,27 %	4,96 %	1,31 %	-22,40 %	0,09 %	-4,18 %	-0,41 %

08-09 vs. 18-19

Kaikki	5,33 %	4,13 %	6,72 %	2,36 %	-2,92 %	174,20 %	9,11 %	6,84 %	5,99 %
--------	--------	--------	--------	--------	---------	----------	--------	--------	--------

Linkit lähteisiin

[Suorituskykyhanke TP5](#)

[Sopimuspalokuntien tulevaisuuskatsaus](#)

Yhteystiedot

Joel Kauppinen

joel.kauppinen@sppl.fi

+358 44 726 8112

www.sppl.fi/arcesc

IG: @arcescproject

THE FINNISH ASSOCIATION
OF FIRE OFFICERS